

Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje

Dne:

19. 12. 2016

Bod programu:

14

Věc:

Žádost občanů kraje o projednání změny závazné části Plánu odpadového hospodářství Ústeckého kraje pro období 2016 – 2025 Zastupitelstvem Ústeckého kraje.

Důvod předložení:

Podle § 12 odst. 2 písm. d) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, má občan kraje, který dosáhl věku 18 let, právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem; je-li žádost podepsána nejméně 1 000 občany kraje, musí být projednána na zasedání zastupitelstva, nejdéle do 90 dnů.

Žádost byla v tomto případě podána formou petice s podpisy 1127 občanů kraje.

Nárok na rozpočet Ústeckého kraje:

Bez nároku na rozpočet.

Zpracoval:

Ing. Monika Zeman, MBA
zástupkyně ředitele KÚ pro přenesenou působnost, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Předkládá:

Oldřich Bubeníček,
hejtman Ústeckého kraje

Konzultováno:

--

Projednáno v RÚK

usnesení číslo: 175/123R/2016

dne: 26.10.2016	hlasování:		
	pro	proti	zdržel se
	9	0	0

Předáno OOKÚ:

5. 12. 2016

Přizvání k jednání:

--

Přílohy:

1. Text petice včetně návrhu usnesení Zastupitelstva Ústeckého kraje.

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje po projednání

neschvaluje

požadavek petice „Ne spalovně odpadů v Komořanech u Mostu!“ a s ním spojený návrh na usnesení.

Důvodová zpráva:

Dne 3.10.2016 obdržel Ústecký kraj formou petice (s označením „Ne spalovně odpadů v Komořanech u Mostu“) žádost o aktualizaci závazné části Plánu odpadového hospodářství Ústeckého kraje pro období 2016 až 2025 (dále jen „POH ÚK II“). Pod žádostí je shromážděno celkem 1 156 podpisů. Z tohoto množství je 8 podpisů neplatných (z důvodu chybějících údajů o trvalém bydlišti, chybějícího podpisu apod.) a 21 podpisů občanů mladších osmnácti let. Po odečtení neplatných podpisů a podpisů občanů mladších osmnácti let je pod žádostí shromážděno celkem 1 127 platných podpisů občanů Ústeckého kraje.

Žadatelé vyjadřují nesouhlas s plánovanou stavbou spalovny komunálních odpadů v Komořanech, žádají o zařazení bodu na jednání krajského zastupitelstva, který by vyloučil stavbu spalovny v Komořanech s podporou veřejných zdrojů, a to změnou závazné části POH ÚK II. Podle žadatelů závazná část POH ÚK II, která byla vyhlášena obecně závaznou vyhláškou Ústeckého kraje č. 2/2016 na základě usnesení Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 92/28Z/2016 z 29. 2. 2016, obsahuje ustanovení umožňující finančně podpořit z veřejných zdrojů výstavbu spalovny. Žadatelé proto navrhuji, aby Zastupitelstvo Ústeckého kraje uložilo Radě Ústeckého kraje připravit návrh aktualizace příslušných částí POH ÚK II a s tím související novelu obecně závazné vyhlášky Ústeckého kraje č. 2/2016 tak, aby finanční podpora výstavby a provozování zařízení pro energetické využívání odpadu z veřejných zdrojů byla vyloučena, a předložit tento návrh Zastupitelstvu Ústeckého kraje ke schválení.

Žádost se týká záležitosti v samostatné působnosti kraje. Podle § 12 odst. 2 písm. d) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, má občan kraje, který dosáhl věku 18 let, právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem, je-li žádost podepsána nejméně 1 000 občany kraje, musí být projednána na zasedání zastupitelstva nejdéle do 90 dnů.

POH ÚK II je zpracován podle § 43 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o odpadech“). Dle § 21 odst. 7 zákona o odpadech je od roku 2024 zakázáno ukládat na skládky směsný komunální odpad a recyklovatelné a využitelné odpady. Podle § 43 odst. 2 zákona o odpadech plán odpadového hospodářství kraje musí být v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství České republiky a jejími změnami. Nařízením vlády č. 352/2014 Sb., kterým byla vyhlášena závazná část Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 (dále jen „POH ČR“), byly zároveň stanoveny mj. tyto závazné cíle (v kap. 1.3.1.3 a 1.3.1.1.1): snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995; směsný komunální odpad (po vytrídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů) zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou. Ke splnění těchto cílů zavádí POH ČR ve své závazné části řadu zásad a opatření, které byl podle § 43 odst. 2 zákona o odpadech Ústecký kraj povinen do POH ÚK II převzít. Konkrétně dané problematiky se týkají např. opatření uvedená v kap. 1.3.1.1.1 písm. d) („podporovat budování odpovídající efektivní infrastruktury nutné k zajištění a zvýšení energetického využití odpadů [zejména směsného komunálního odpadu]“), písm. e) („v adekvátní míře energeticky využívat směsný komunální odpad v zařízeních pro energetické využití odpadů bez jeho předchozí úpravy nebo po jeho úpravě následným spalováním/spoluspalováním za dodržování platné legislativy) nebo v kap. 1.3.1.3 písm. p) („podporovat výstavbu zařízení pro energetické využití směsného komunálního odpadu“), q) („podporovat energetické využívání směsného komunálního odpadu v zařízeních pro energetické využití odpadů bez jeho předchozí úpravy nebo po jeho úpravě následným spalováním/spoluspalováním za dodržování platné legislativy“). Tato opatření byla převzata (musela být převzata) do závazné části POH ÚK II, a to v kap. 3.2 pod body č. 2, 3 a

v kap. 3.4 pod body č. 15, 16. Petici požadovaná změna POH ÚK II by tedy byla v rozporu se zákonem, protože by způsobila nesoulad POH ÚK II se závaznou částí POH ČR, vyhlášenou nařízením vlády.

Oproti tvrzení obsaženému v petici, závazná část POH ÚK II ve skutečnosti neobsahuje žádné opatření, které by vyjadřovalo podporu konkrétního investičního záměru, tj. ani konkrétně spalovny (přesněji zařízení k energetickému využití odpadu) v Komořanech. Opatření jsou formulována obecně - podporovány jsou tedy bez výjimky všechny záměry, směřující k vybudování potřebných kapacit k využívání směsného komunálního odpadu, tedy i zařízení k jeho využití spalováním.

Tyto kapacity v Ústeckém kraji chybí a bez jejich vybudování není možné splnit shora uvedený závazný cíl v oblasti snížení a následného vyloučení skládkování směsného komunálního odpadu. Jestliže v roce 2014 bylo v Ústeckém kraji uloženo na skládky 185 kg biologicky rozložitelného komunálního odpadu na obyvatele, uvedenému závaznému cíli pro rok 2020 odpovídá 52 kg na obyvatele. Příčinou dlouhodobého neplnění tohoto cíle je právě nakládání se směsným komunálním odpadem, který se na celkovém množství biologicky rozložitelných odpadů podílí zhruba šedesáti procenty a skládkován je přitom prakticky stoprocentně. Aby proto mohl být cíl v oblasti snižování množství biologicky rozložitelných odpadů ukládaných na skládky splněn, je (podle výhledu vycházejícího z prognózy produkce směsného komunálního odpadu dle POH ČR) v Ústeckém kraji zapotřebí vybudovat do roku 2019 zařízení (jedno nebo více) k energetickému využití směsného komunálního odpadu s minimální celkovou kapacitou 150 000 tun/rok. Tento postup má v Ústeckém kraji pouze dvě reálné alternativy, kterými jsou (a) nesplnění závazného cíle v oblasti skládkování směsného komunálního odpadu a s tím spojené porušování zákona a mezinárodních smluvních závazků ČR, anebo (b) přeprava směsného komunálního odpadu k energetickému využití do zahraničí za odpovídající smluvní cenu.

Ve směrné části POH ÚK II (kap. 3.3) je uveden přehled záměrů na vybudování zařízení k nakládání s odpady, které byly v Ústeckém kraji známy ke dni zpracování POH ÚK II. Z nich pouze zařízení EVO – Komořany, a.s. bylo již v této době veřejnoprávně projednáno. Pro výstavbu tohoto zařízení bylo pravomocně vydáno stavební povolení i integrované povolení a zařízení má odpovídající kapacitu. Další navrhovaná zařízení k využití směsného komunálního odpadu se nacházejí v nižším stupni připravenosti, většinou víceméně ve stavu ideových záměrů.

V průběhu zpracování POH ÚK II byl všem obcím Ústeckého kraje a místním odpadovým firmám předložen k vyjádření nástin řešení v oblasti nakládání se směsným komunálním odpadem (zveřejněn na webu Ústeckého kraje a rozeslán e-mailem dne 1. 9. 2015) a poté i pracovní verze kompletního návrhu POH ÚK II (zveřejněna na webu Ústeckého kraje a rozeslána e-mailem dne 24. 11. 2015). Všechny doručené připomínky byly písemně vypořádány a na základě některých připomínek byl konečný návrh upřesněn. Veřejné projednání návrhu POH ÚK II v rámci procesu SEA proběhlo dne 21. 1. 2016 a vypořádání všech uplatněných námitek bylo rovněž zveřejněno na webu ÚK <http://www.kr-ustecky.cz/vyporadani-sea/d-1697001/p1=204346>.

Materiál byl konzultován s odborem legislativně právním.